Justitieutskottets betänkande

1977/78:24

med anledning av propositionen 1977/78:100 såvitt gäller anslag till allmänna förvaltningsdomstolarna, m. m.

Allmänna förvaltningsdomstolarna

I propositionen 1977/78:100 bilaga 5 (justitiedepartementet) föreslår regeringen under punkten D 3 (s. 96–100) att riksdagen till Allmänna förvaltningsdomstolarna för budgetåret 1978/79 anvisar ett förslagsanslag av 73 350 000 kr.

I förslaget 1976/77:20 upptas en skrivelse från riksdagens revisorer angående ärendebalanserna vid kammarrätterna. Genom skrivelsen överlämnas till riksdagen för kännedom en inom revisorernas kansli upprättad granskningspromemoria (nr 5/1977), kallad Statsmyndigheternas ärendebalanser.

Utskottet

I riksdagens revisorers skrivelse åberopas två inom revisorernas kansli upprättade granskningspromemorior angående ärendebalanserna vid kammarrätterna. I den ena av dessa, dagtecknad den 18 maj 1976, föreslogs med anledning av ärendebalansernas storlek att vissa extraordinära åtgärder skulle vidtas för att en förbättrad situation skulle ernås inom rimlig tid. Sålunda förordades att fyra extra avdelningar skulle inrättas inom kammarrätterna för avarbetning av äldre, balanserade skattemål. Arbetskraftsbehovet för de extra avdelningarna föreslogs bli täckt främst genom återkallande av tjänstledig domarpersonal och genom anlitande av pensionsavgången sådan personal. Promemorian överlämnades i juni 1976 till utskottet och till chefen för justitiedepartementet för de åtgärder som kunde synas befogade.

I den andra promemorian, dagtecknad den 10 maj 1977, uttalas att det torde vara nödvändigt att komplettera förslagen i budgetpropositionen (1976/77:100) med en sådan temporär förstärkning som antytts i den föregående granskningspromemorian.

I skrivelsen framhåller revisorerna att det enligt deras mening kan råda tvivel om huruvida beslutade åtgärder för åstadkommande av förbättringar kommer att få erforderlig effekt. Den sistnämnda granskningspromemorian överlämnas därför – utan särskilt yrkande – till riksdagen för kännedom.

Riksdagen beslöt under våren 1976 att en ny kammarrätt, bestående av två avdelningar och omfattande Östergötlands, Örebro, Jönköpings och Kalmar län, skulle inrättas i Jönköping i januari 1977.

I enlighet med förslag i förra årets budgetproposition beslöts att den nya

kammarrätten från den 1 juli 1977 skulle tillföras ytterligare en avdelning. Vidare beräknades medel för att behålla de extra avdelningar som inrättats vid envar av kammarrätterna i Stockholm, Göteborg och Sundsvall. I budgetpropositionen förordades också att Skaraborgs län fördes över från domkretsen för kammarrätten i Göteborg till domkretsen för kammarrätten i Jönköping. Frågan härom borde emellertid enligt riksdagens mening närmare övervägas av regeringen, varvid även borde prövas om det inte kunde vara lämpligare att i stället överföra Kronobergs län.

I årets budgetproposition beräknas medel för behållande av de extra avdelningarna vid kammarrätterna i Stockholm, Göteborg och Sundsvall, vilka inrättats i första hand för att arbeta med uppkomna balanser. I övrigt föreslås inte några särskilda åtgärder för att minska balanserna. Departementschefen uttalar liksom föregående år att det finns anledning räkna med att det inom kammarrättsorganisationen kommer att finnas ett inte oväsentligt kapacitetsöverskott under de närmaste åren och att med hänsyn till balansutvecklingen behov av någon ytterligare utbyggnad av kammarrättsorganisationen inte föreligger under samma tid.

Departementschefens prognos vinner stöd av den målstatistik som nu föreligger för hela år 1977. Antalet inkomna mål under året uppgår till drygt 21 700, inklusive återstående mål från 1975 års allmänna fastighetstaxering, medan antalet avgjorda mål uppgår till 29 100, varav ca 3 500 fastighetstaxeringsmål. Målbalansen har minskats med drygt 7 000 mål till ca 19 700 mål. Om utvecklingen från år 1977 fortsätter, bör som departementschefen framhåller, balansen kunna bringas ned till en godtagbar nivå av ca 11 000–12 000 mål, motsvarande ungefär 500 mål per avdelning, redan före nästa allmänna fastighetstaxering.

Mot denna bakgrund ansluter sig utskottet till departementschefens uppfattning att det, såvitt nu kan bedömas, inte föreligger behov av någon ytterligare utbyggnad av kammarrättsorganisationen under de närmaste åren. Självfallet är det emellertid angeläget att den fortsatta utvecklingen noga följs och att åtgärder som kan visa sig påkallade blir vidtagna.

Av utskottets ställningstagande följer att anledning ej föreligger till några extraordinära åtgärder av det slag som förordas i riksdagens revisorers granskningspromemoria. Revisorernas skrivelse bör därför inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Regeringens beslut – i linje med utskottets förra året uttalade önskemål – att föra över Kronobergs län och Blekinge län till domkretsen för kammarrätten i Jönköping föranleder ingen erinran från utskottets sida. Detsamma gäller beslutet att till denna kammarrätt föra över ett antal mål från kammarrätten i Sundsvall, vilka vid utgången av år 1977 var färdiga att avgöras.

Utskottet har inte heller någon erinran mot regeringens medelsberäkning.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen lägger till handlingarna den i förslag 1976/77:20 upptagna skrivelsen från riksdagens revisorer,
2. att riksdagen till *Allmänna förvaltningsdomstolarna* för budgetåret 1978/79 anvisar ett förslagsanslag av 73 350 000 kr.

Stockholm den 2 mars 1978

På justitieutskottets vägnar
BERTIL LIDGARD

Närvarande: Bertil Lidgard (m), Lisa Mattson (s), Eric Jönsson (s), Bertil Johansson (c), Arne Nygren (s), Lilly Bergander (s), Gunde Raneskog (c), Kerstin Andersson i Kumla (s), Håkan Winberg (m), Svea Wiklund (c), Gunilla André (c), Ella Johnsson (c), Helge Klöver (s), Martin Segerstedt (s) och Margareta Andrén (fp).

GOTAB 57685 Stockholm 1978